

Allir tankarnir eru heima, men vit gloyma ikki okkara arbeiði

Myndir: Jonhard Hammer

– Hóast vit eru í Føroyum og royna at gera okkara besta á fótbóltsvølli, eru allir tankar okkara heima, tí tað eru ting í lívinum, ið eru nóg tvýðningamiklari enn fótbóltur. Fyrst og fremst eru vit jugoslavlar, og bert síðan fótbóltspelarar. Og tað kann gera lítlan mun, hvussu nóg stig hvørt lið hevur á stigatalvuni, meðan fólk í okkara landi liva í stríði og ófriði, sigur jugoslaviski toppskjútinn hjá Sumba, Nebosja Veljkovic

IVAN EGINSSON

Í dag leika fleiri enn tjúgu útlendingar í føroyskum fótbólti. Men ikki nógvir av teimum kunnu reypa av, at teir teljast millum teir bestu málskjútarar í sínum feløgum.

Eitt av undantøkunum er tann nýggjasti áloppspælarin hjá sumbingum, Nebosja Veljkovic. Hesin 27-ára gamli jugoslavinn kom til Føroya, tá ið bólkaspælið í steypakappingini longu var byrjað, men kortini megnaði hann at skora trí mál í teimum fyra dystunum, hann var við, og so legði Nebosja Veljkovic fimm mál afturat í teimum fyrstu seks umfórnum í landskappingini, har hann er á odda á málskoraralistanum millum útlendingar saman við Marcelo úr B68. Nebosja, ella sum sumbingar

rópa hann, Baja, er sera skjótur leikari og man vera ein av teimum kvikastu í 1.deild.

Tá ein sær Baja spæla, er tað ringt at ímynda sær, hvussu torført sálarliga hann og tveir liðfelagarnir hansara, beiggjarnir Spasojé og Nikola Biberdzic, hava tað hesar dagarnar. Allir triggir, eins og fyrrverandi NSI-venjarin Milan Cimburovic, eru ættaðir úr Kragujevac. Hesin býrin liggur mitt í Jugoslavia, og tað er síðstu vikurnar var hann nóg av hoyra í ymiskum tíðindasendingum kring allan heim. Kragujevac er ein tann býurin, ið hevur upplivað tað ringasta av amerikonsku loftálopunum á Jugoslavia. Her finnst fleiri verksmiðjur, sum framleiða vørur av ymiskum slag, til dømis tann kenda Zastava, ið fram-

leiðir tað einasta egna slag-ið av bilum í landinum. Hesar verksmiðjurnar vóru millum málini hjá NATO-loftálopunum, og í dag liggja tær nærum oyðilagðar. Men ikki altíð raka amerikansk bumbur síni upprunaliga mál, og sivilfólk í býnum eru tí í stórum vanda hvørja einasta nátt. Næstan alt vanligt virksemi í býnum er steðgað, eisini fótbóltur, og her er eingin skúlagangd.

Úr Kina til Sumbiar

Tá ið eg var og vitjaði í Sumba á Hvítusunnu, stakk eg inn á gólvio hjá Nebosja og landsmanninum hansara, ið stríðast fyrri sitt dagliga breyð við at spæla fótbólt langt burtur frá heimlandinum. Spasojé var ikki inni, tí hann skuldi við Smyrl til Havnar við einum barnaliði, hann er venjari hjá. Men Nebosja og Nikola vóru við hús, og teir bakaðu pannukakur til nátturda. Hvørigin teirra er giftur, og tí noyðast teir at gera mat og passa hús sjálvir.

Tá sumbiarjugoslavarnir eru heima, sita teir sum oftast framman fyrri sjónvarps-skjigianum og fylgja spentir við seinastu tíðindum í móðurlandinum, og ringja næstan hvønn dag heim fyrri at vita um alt veit væl við hjá teimum nærmastu.

– Familjan hjá mær í Kragujevac býr bert tvey hundrad metrar frá einari hernaðarstöð, ið bleiv bumbað fleiri ferðir, síðan álopinu byrjaðu, greiðir Nebosja frá. – Okkara hús bleiv rakt av bumbingini eisini, tíbetur ikki so illa. Tað er ræðuliga trupult at fyrirleika seg til dystir her í friði og ró, meðan familjan og vinfólkini eru stödd í so vanda-

miklum umstøðum. Fyri kortum fekk eg boðini um, at ein av mínum góðu vinum, fyrrverandi málmaðurin í okkara felagi, ið var í hertænastu, bleiv dripin í stríði millum serbiska herin og albanar í Kosovo. Hann ver bert 22 ára gamal. Tilíkar hendingar í lívinum eru ómetaliga ringar at góðtaka. Men vit eru bjóðaðir til Føroya ikki til at grenja, men fyrri at sparka bólt. Og tað skulu vit gera, so leingi sum vit eru her.

Baja hevði ikki spælt á serliga høgum støði í Jugoslavia. Hansara fyrrverandi lið hava ongantið verið í jugoslavisku 1. deild. Baja var hálvtíðarspelari, og harumframt átti hann ein lítlan handil saman við pápa sínum. Men Nebosja leikti nóg innandurfótbólt, og í hesum sambandi var hann rættliga kendur í landinum, tí innandurfótbóltur hevur stóran áhuga í Jugoslavia. Fyri tveimum árum síðani fekk Baja tilbøð at fara so langt sum til Kina fyrri at hjálpa einum 1. deildarliði at sleppa undan niðurflyting.

Fótbóltur hevði ongantið verið høvudsítráttargrein í heimssins fólkárikasta landi, men tey síðstu árinu hevur kinesiska fótbóltsambandið roynt at veksa áhugan fyrri »ítrótt nummar eitt« í flestu av teimum umleið tvey hundrad londunum í heiminum. Fleiri útlendingar spæla við kinesiskum liðum, men ikki serliga nógvir av teimum umboða landsliði í sínum londum. Liðið, sum núverandi Sumba-áleyparin spældi við, eitur Apollo og er úr Guangdong, einum býi við ikki færri enn sjei millionum íbúgvum, ið liggur ikki langt frá Hong Kong.

Fimm mál í fjúrtan dystum vóru ikki nóg mikið til at bjarga Apollo, sum flutti niður.

Eingin fær tað lætt móti Sumba

Tað var ígjøgnum Spasojé Biberdzic, ella Bibi, sum hevur verið og spælt í Føroyum frá fjórvar, at sumbingar settu seg í samband við bróður hansara, Nikola, ið áður hevði roynt seg í tysku 3. deild, og seinni við Nebosja Veljkovic. Tað kann vera eitt sindur ironiskt at skifta frá einum liði úr býnum við sjei milliónum íbúgvum og triati túsund áskoðarum á hvørjum dysti, til eitt annað, ið umboðar eina bygd, har færri enn trý hundrad fólk búleikast. Men hóast munurin millum Guangdong og Sumba annars er stórur, er uppgávan hjá jugoslavunum tann sama – at hjálpa sínum nýggja liði í stríðinum ímóti niðurflyting. Men hóast Baja ger sitt arbeiði gott, eru sumbingar framvegis blankir á stigartalvuni.

Tað er torført at skilja, sigur Nebosja, tí vit hava nógvar góðar spelarar her í felagnum, sjálvt um tað er so lítið, og áttu at havt í minsta lagi seks ella sjei stig í dag. Men vit vóru sera óhepnir bæði í Fuglafirði og heima ímóti B68. Óll vónin er kortini ikki farin enn, tí tað eru nógvir dystir eftir í kappingini. Annars vil eg rósa fólk her í bygdini fyrri teirra ótróliga stóra áhuga fyrri felagnum og fótbólti yvirhøvur og ikki minst takka teimum fyrri tann stuðulin, vit fáa frá teimum í hesum ringu døgnum fyrri okkum triggjar og fyrri okkara móðurland. Og vit skulu royna okkara besta fyrri at

lata góð minni frá okkum í hesi hugnaliga bygðini, tá vit ein dag venda heimaftur. Nær tað verður, veit eingin av okkum at siga, men innlitt oktober mánað eru vit sumbingar. Men hóast vit eru í Føroyum og royna at gera okkara besta á fótbóltsvølli, eru allir tankar okkara heima, tí tað eru ting í lívinum, ið eru nóg tvýðningamiklari enn fótbóltur. Og tað sama er galdandi fyrri allar landsmenn okkara, ið umboða okkara tjóð í ítróttarhøpi uttanlands, eisini her í Føroyum. Fyrst og fremst eru vit jugoslavlar, og bert síðan fótbóltspelarar. Og tað kann gera lítlan mun, hvussu nóg stig hvørt lið hevur á stigatalvuni, meðan fólk í okkara landi liva í stríði og ófriði. Tí skal ein fyrirgeva Bibi, tá hann í dystinum heima á Sandi tók bóltin í hondina tvær ferðir og harvið varð útvístur. Spasojé hevur ikki verið heima í fjúrtan mánaðir, og hann bleiv ógilega stressaður av at liva í longslí og óviti. Nú er hann nokkurlunda komin fyrri seg aftur. Vit fara ikki at gloyma okkara arbeiði. Tí kann eg lova øllum málmannunum í 1. deild, at teir ikki fáa tað lætt ímóti Baja, sama um liðini teirra megnar at vinna á sumbingum ella ikki. Og stríðið hjá okkum er ikki liúgt enn.

Eg trúgvi, at vit enda á niggjunda plássi og vinna so niðurflytingardystin, júst sum í fjór. Verður tað ikki soleiðis, so gerst ikki við. Men okkara líttla felag fer at berjast til tað síðsta dómárbrikslið í tí síðsta umfarinum. Og teir, ið hava roynt seg ímóti sumbingum áður og kenna okkara stríðsílju, kunnu altíð staðfesta tað.

